

Obsah

Předmluva	7
---------------------	---

I. *Fysiologie menstruace*

Výstavbový cyklus — fáze proliferační, fáze sekreční. Vaječníky — Graafský váček. Hormon follikulární — follikulin. Žluté tělísko. Ovulace. Trypsin. Hormon žlutého tělíska — progesteron, pregnandiol, přírodní, umělý. Hormony hypofysy — prolany. Výpadové jevy vaječnickové. Prolaktin. Ascheim-Zondekova zkouška na těhotenství. Hormon kory nadledvinkové »Corticosteron«. Hormon žlázy štítné. Nervstvo vegetativní	11
--	----

II. *Pohlavní dospívání a konstituce ženy*

Druhotní znaky pohlavní. Puberta. První perioda. Trvání čmýry. Tělesný vývin dívky. Duševní stavy. Tělesné tresty. Půvabné vlastnosti. Probuzení pohlavního pudu. Poučení o pohlavním životě. Láska. Důležitost předšňatkové lékařské prohlídky. Konstituce ženy. Vztah mezi tělesnou konstitucí a duševním založením. Žena pyknická, žena intersexuální. Typy žen podle konstituce	16
---	----

III. *Duše ženy*

Pohlavní pud. Převaha ženství nad mužstvím.	
---	--

Žena, udržovatelka lidského pokolení. Základní vlastnosti ženské duše. Duševní přirozenost. Infantilismus. Instinktivita, intuice. Mimikri. Emotionalita — přátelství, stud. Realismus — nedostatek citu a idealismu, konzervativnost. Lékař, zpovědník ženské duše . . . 24

IV. *Přechod*

Trvalé zastavení měsíčků. Doba přechodu. Příznaky. Přechod předčasný, zpožděný, umělý. Průběh přechodu — klidný, bouřlivý. Význam follikulínu při stárnutí. Choroby při přechodu. Fysické i duševní změny. Hygiena. Klid po přechodu 31

V. *Příznaky ženských chorob*

Celkové vyšetření lékařské. Výtok z rodidel. Výtok — průvodní zjev jiných chorob. Krvácení z rodidel — přirozené, chorobné. Zvětšování břicha. Bolesti v životě. Svědění rodidel. Obtíže při močení. Obtíže od žláz prsních. Obtíže od orgánů zažívacích. Křečové žíly v dolních končetinách. Poruchy perody: bezčmýrnost, poškození cyklu vaječnickového, nepravidelné krvotoky, ochablost vaječnicková v přechodu, slepení stěn děložní dutiny, bolestivá perioda čili dysmenorrhoea. Bolesti při pohlavním styku 37

VI. *Poruchy vývojové*

Nevytvoření se dělohy. Podvývin vnitřních rodidel. Nadměrný vývin rodidel. Vývojové vady rodidel. Hermafroditismus 57

VII. *Vadné polohy rodidel*

Normální poloha dělohy. Zvrácení a ohnutí dělohy dozadu, volné, pevné. Ohnutí dělohy dopředu. Snížení a výhřez dělohy 61

VIII. *Záněty rodidel a mimoděložní těhotenství*

Příčiny zánětů. Přirozená ochrana před bakteriemi. Výtok trichomonodový. Zánět hrdla děložního. Zánět vaziva kolděložního. Zánět vazů křížoděložních. Zánět pobřišnice. Mimo-děložní těhotenství 67

IX. *Pohlavní choroby ženy*

Měkký vřed. Tvrdý vřed — syfilis, příjice primární, sekundární, terciární, kvartární. Léčení. Tabes (míšňí úbytě), progresivní paralyza (změknutí mozku), kapavka (gonorrhoe). Zá-konné nařízení o pohlavních chorobách. Hlav-ní pravidla pro pohlavně nemocné 75

X. *Nádory rodidel*

Základní tkáně ústrojí pohlavního. Nádory zhoubné, nezhoobné. Rakovina děložního hrdla. Ochrana. Nádory vaječňíků. Cysty vaječňíkové. Rakovina vaječňíků. Vazivové ná-dory vaječňíků. Dermoidální cysty. Teratomy. Parovariální cysty. Příznaky nádorů. Rako-vina prsů. Fibromyomy dělohy. Léčení 86

XI. *Neplodnost*

Neschopnost soulože: vývojové vady, choro-by lůna a pochvy. Neschopnost početí: ana-tomické a funkční vady, vadná poloha rodi-del, vady čípku a hrdla děložního, podvývin

rodidel, vadné spermie, ženská chladnost, vadný odměšek poševní (výtok), dědičná neplodnost, neprůchodnost vejcovodů. Nedonosnost 96

XII. *Některé případy vyléčené neplodnosti*

Léčení neplodnosti. Studium v museích a v koloniálním ústavu v Amsterdamu o pohlavním životě u domorodců 105

XIII. *Předsňatková prohlídka lékařská*

Eugenika — úsilí o zlepšení lidského rodu. Dědičnost vlastností. Duševní zatížení. Manželství — záležitost celostátní 112

XIV. *Léčebné úkony v ženském lékařství*

Úprava celkové životosprávy. Zlepšení látkové výměny. Léčba hormonální. Výplach pochvy jen při chorobném stavu. Technika poševního výplachu. Sedací koupel. Lázně nohou. Obklady Priessnitzovy. Slatinné nebo rašelinné lázně. Léčba horkým vzduchem. Chladiče a ohřivače. Diathermie. Léčba světlem, horským sluncem. Masáž břicha a masáž jater. Gynaekologická masáž obouřční. Léčba zatěžováním. Zavádění léčebných prostředků do pochvy. Klystýr. Léčba pitím minerálních vod 117

XV. *Desatero nemocné ženy*

Od čeho závisí délka života? Dědičnost. Životospráva. Úrazy. Včasná léčba. Léčení celkové a šetření tělesných sil. Léčení místní. Péče o stolici. Udržování čistoty. Omezení pohlavního styku. Tělesný klid při periodě. Po-

hlavní dráždění. Podvýživa, jídla dráždivá. Nebezpečí pohlavní nákazy. Pravidelné lékařské prohlídky 130

XVI. *Hygiena mateřství*

Hygiena ženy těhotné. Tělesná: Péče o močení. Péče o stolicí. Péče o prsy. Péče o nohy. Živospráva. Pohyb a cvičení tělesná, speciální cviky pro těhotné. Hygiena mateřství: Pánevní gymnastika — cvičení svěračové, cvičení píšťkové, pánevní váhání, dechorytmické kroužení. Sporty. Práce — zábava — odpočinek. Péče o chrup a zrak. Duševní hygiena. Těhotenské obtíže: Slabosti. Bolesti v kříži. Křeče lýtek. Křečové žíly. Svědění lůna. Opatření při porodu doma. Hygiena šestinedělí 135

XVII. *Hygiena ženy mimo mateřství*

Spánek. Vzpřímené držení těla. Ranní cvičení. Správné dýchání: různé cviky. Typy dýchání: hrudní, břišní, žebrobrišní. Zpěv. Provozování hudby. Pánevní dech. Sport a gymnastika. Hygiena obecná: Kultura jídla. Práce a odpočinek. Čistota těla. Dostatečný spánek. Stárnutí. Hygiena menstruační. Hygiena pohlavní. Hygiena duševní 152

Doslov 180